

STANDARDVILKÅR FOR FORUNDERSØGELSER TIL HAVS

August 2018

Energistyrelsen

Amaliegade 44

1256 København K

T: +45 3392 6700

E: ens@ens.dk

Indhold

Indledning	2
1. Generelle vilkår	3
2. Afværgeforanstaltninger	3
3. Koordinering og forhold til andre aktiviteter	6
4. Rapportering	7
5. Oplysning om salg og bytte af data	8
6. Myndighedsrepræsentation	8
7. Fortrolighed	8
8. Forskellen mellem <i>Standardvilkår for forundersøgelser til havs, maj 2017</i> og <i>JNCC guidelines for minimising the risk of injury to marine animals from geophysical surveys, August 2018.</i>	9

Indledning

Dette dokument beskriver standardvilkår, som må forventes at skulle efterleves i forbindelse med de forundersøgelseraktiviteter til havs, der udføres i henhold til lov om anvendelse af Danmarks undergrund (undergrundsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 960 af 13. september 2011 som ændret ved lov nr. 535 af 29. april 2015 og lov nr. 427 af 18. maj 2016, samt i henhold til tilladelser meddelt af Energistyrelsens efter kontinentalsokkelovens § 2, stk. 1, 1. pkt.

Aktiviteterne kan omfatte marine undersøgelser fra skib som eksempelvis indsamling af seismik, site surveys, havbundsprøver, gravimetri og magnetik. Lignende vilkår må forventes for øvrige forundersøgelser til havs. Energistyrelsen kan dog naturligvis konsulteres for afklaring af omfanget heraf. Dette gælder især for aktiviteter, der omfatter brug af eksplosiver, hvor der må forventes særlige forhold og vilkår.

Dokumentet indeholder ikke vilkår vedrørende boreoperationer. Der henvises i denne sammenhæng til Energistyrelsens vejledning for boringer.

Det skal bemærkes, at der efter en konkret vurdering kan stilles yderligere vilkår i den enkelte godkendelse/tilladelse meddelt inden aktivitetens igangsætning.

Der gøres opmærksom på, at efterlevelse af vilkårene beskrevet heri ikke fritager en rettighedshaver for at indhente andre tilladelser eller godkendelser, der kræves i henhold til dansk lovgivning.

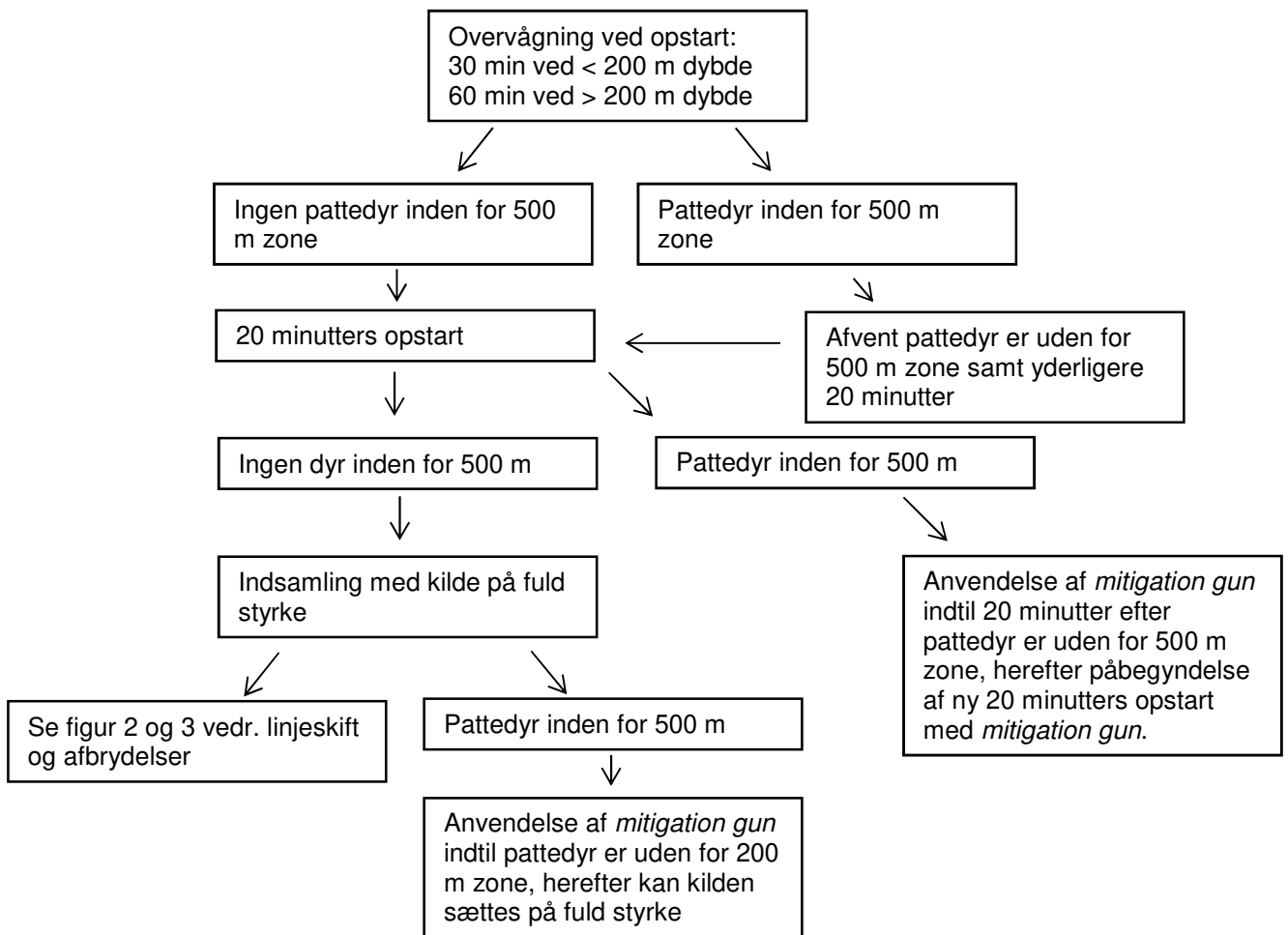
Disse reviderede vilkår erstatter "VILKÅR FOR FORUNDERSØGELSER TIL HAVS, Rev 15. AUGUST 2013".

1. Generelle vilkår

- 1.1. Rettighedshaverens aktiviteter skal udføres i overensstemmelse med de vilkår, der er angivet i tilladelsen.
- 1.2. Væsentlige ændringer i det godkendte undersøgelsesprogram, herunder udvidelse af en igangværende aktivitet, skal fremsendes til Energistyrelsens godkendelse.
- 1.3. Der må ikke efterlades udstyr permanent på havbunden uden forudgående godkendelse heraf.
- 1.4. Alle undersøgelser skal respektere de gældende sikkerhedszoner for offshore installationer samt for rørledninger og kabler, jf. bekendtgørelse nr. 657 af 30. december 1985 og bekendtgørelse om beskyttelse af søkabler og undersøiske rørledninger (Kabelbekendtgørelsen) nr. 939 af 27. november 1992.

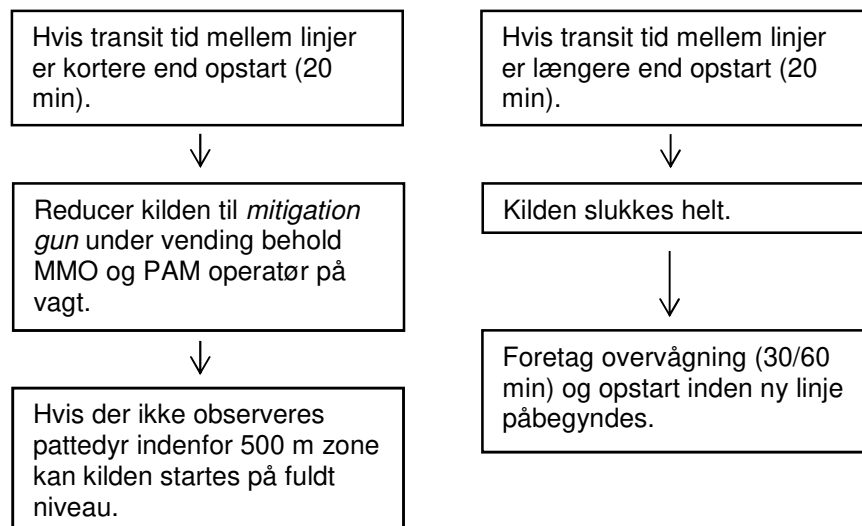
2. Afværgeforanstaltninger

- 2.1. I forbindelse med alle typer undersøgelser skal der tages de nødvendige forholdsregler, som forhindrer mulig skade på havpattedyr.
- 2.2. Alle aktiviteter skal udføres med fokus på at minimere emissioner. Dette indebærer, at alle kildeniveauer ikke må være højere end hvad en succesfuld gennemførelse af undersøgelsen kræver. Således må eksempelvis et *air gun array* ikke være større end nødvendigt for en given undersøgelse.
- 2.3. For seismiske undersøgelser gælder desuden vilkårene beskrevet i afsnit 2.3.1 til 0. Proceduren for opstart kan dog blive justeret i forhold til den enkelte aktivitet, afhængig af resultater fra lydmodelleringen medsendt ansøgningen. Dette vil i så fald fremgå af godkendelsen.
- 2.3.1. Af hensyn til beskyttelsen af havpattedyr skal der anvendes *soft start procedure* i overensstemmelse med fremgangsmåden beskrevet i figur 1.

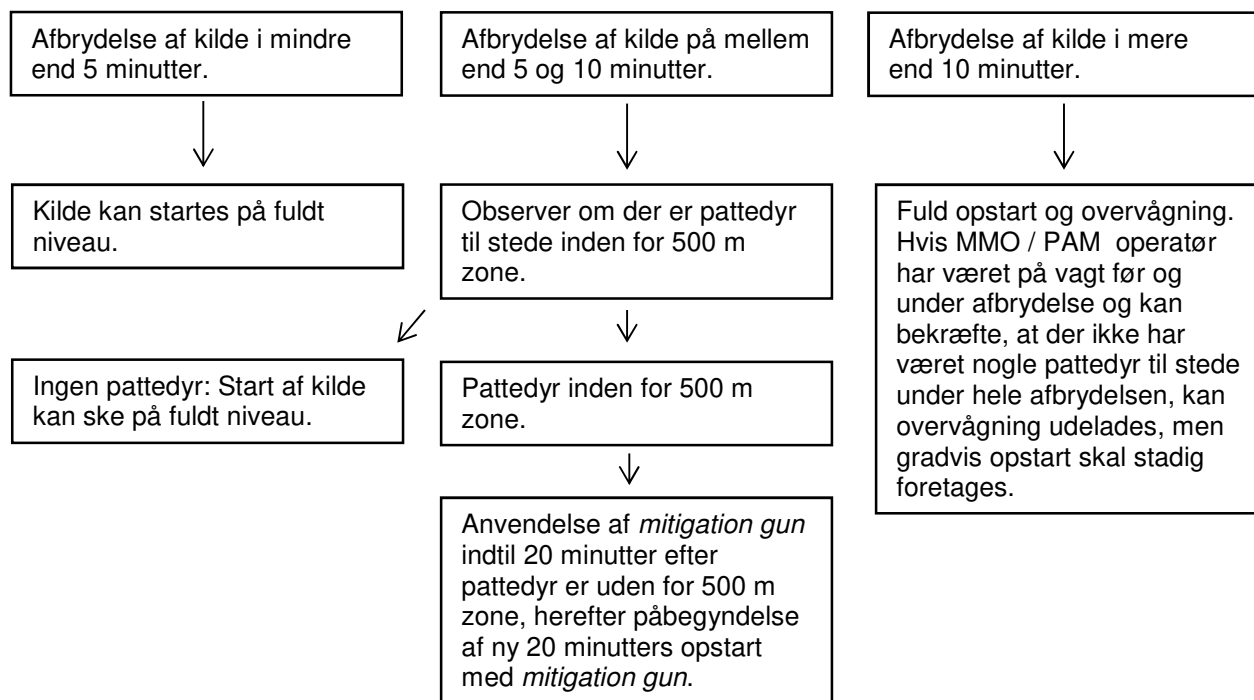
Figur 1, procedure for opstart (*soft start*)

- 2.3.2. Overvågning i forbindelse med opstart af kilden skal udføres dels af en observatør (*marine mammal observer, MMO*) samt ved brug af *Passive Acoustic Monitoring* (PAM udstyr) jf. desuden afsnit 2.3.4.
- 2.3.3. Ved brug af flere fartøjer anbefales det, at overvågningen foretages fra det fartøj som trækker kilden. MMO'en skal desuden være positioneret højt og med frit udsyn. Desuden skal der være etableret kommunikation mellem observatører og mandskab før overvågningen indledes.
- 2.3.4. Opstart af udstyr skal i videst muligt omfang udføres i dagslys. Hvis dette ikke er muligt, eksempelvis i forbindelse med tåge, kan overvågningen af marine pattedyr under opstarten udføres alene ved brug af PAM.
- 2.3.5. Ved linjeskift skal procedurerne beskrevet i figur 2 følges.

Figur 2, procedure ved linjeskift

- 2.3.6. Ved ikke-planlagte afbrydelser skal procedurerne beskrevet i figur 3 følges. Hvis det estimeres, at nedlukningen vil vare længere end hvad det tager at lave en fuld opstart, bør en *mitigation gun* ikke anvendes under afbrydelserne.
- 2.4. Ved observationer af havpattedyr skal følgende oplysninger indrapporteres til Energistyrelsen: Sted, tidsrum, art, antal af individer samt information om reaktion og den igangværende aktivitet hvorunder observationen fandt sted.

Figur 3, procedure ved afbrydelser

3. Koordination og forhold til andre aktiviteter

- 3.1. Rettighedshaveren skal udføre undersøgelserne på en forsvarlig måde og sådan at virksomhed, der udøves af andre rettighedshavere samt fiskeriaktiviteter og anden næringsvirksomhed, ikke urimeligt vanskeliggøres. Særligt gælder, at undersøgelser, der gennemføres på områder omfattet af eneretstilladelser efter undergrundslovens § 5 skal gennemføres under hensyntagen til rettighedshavernes aktiviteter i området. Rettighedshaveren skal i god tid inden iværksættelse af forundersøgelseraktiviteter orientere sådanne berørte rettighedshavere om de planlagte undersøgelsesaktiviteter og skal i fornødent omfang koordinere sin virksomhed med disse. Energistyrelsen kan give påbud om koordinering af virksomheden med andre rettighedshaveres virksomhed.
- 3.2. Rettighedshaveren skal rette henvendelse til Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, tlf.: 70 10 40 40, for en nærmere drøftelse af tilrettelæggelsen af undersøgelserne, således at eventuelle gener for fiskeriet minimeres mest muligt. Danmarks Fiskeriforening kan evt. være behjælpelig med at udpege en fiskerisagkyndig person.
- 3.3. Rettighedshaveren kan pålægges af Energistyrelsen at medbringe en fiskerisagkyndig person på undersøgelsesskibet. Udgifterne forbundet hermed afholdes af rettighedshaveren. Den fiskerisagkyndiges kvalifikationer skal kunne godkendes af Landbrugs og Fiskeristyrelsen, Nyropsgade 30, 1780 København V, tlf.: 33 95 80 00. En fiskerisagkyndig skal dog ikke

medbringes, hvis fartøjet udelukkende opererer stationært og uden slæbende udstyr (geotekniske operationer o. lign.). Endvidere skal en fiskerisagkyndig ikke medbringes, hvis fartøjet udelukkende opererer inden for sikkerhedszonen på 500 meter omkring en platform.

- 3.4. Rettighedshaveren skal indgå aftale med den fiskerisagkyndige om arbejdstid, løn, forsikring og lignende. Den fiskerisagkyndige skal under opholdet ombord føre dagbog over sine iagttagelser. Dagbogen skal af den fiskerisagkyndige senest 10 dage efter hjemkomsten sendes til Energistyrelsen. Samtidig sendes kopi til rettighedshaveren og Landbrugs og fiskeristyrelsen.
- 3.5. Rettighedshaveren skal fremsende information om de planlagte undersøgelser til "Fiskeri Tidende", Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, tlf.:70 10 40 40, e-mail: ft@dkfisk.dk.

4. Rapportering

- 4.1. For så vidt angår tilladelser efter undergrundsloven skal krav om rapportering og indlevering af data og prøver ske efter vilkårene fastsat i bekendtgørelse nr. 56 af 4. januar 2002 om indsendelse af prøver og andre oplysninger om Danmarks undergrund. Tilsvarende vilkår må forventes for tilladelser meddelt efter kontinentalsokkeloven. Punkterne 4.2 til 4.7 nedenfor gælder ligeledes.

- 4.2. Mens undersøgelserne udføres, skal rettighedshaveren pr. e-mail afgive ugentlig rapport med information om fremdrift i undersøgelserne samt eventuelle opståede problemer under indsamlingen. Rapporten bør bl.a. inkludere antal km/prøver indsamlet, kort med fremdrift og resterende undersøgelser samt oplysninger om planlagte undersøgelser. Ligeledes bør den omfatte informationer om observationer af marine pattedyr (jf. afsnit 2.4). Ugerapporten skal sendes til:

Energistyrelsen, e-mail: indvindingsekr@ens.dk

og

De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS), e-mail: SubsurfaceA@geus.dk

- 4.3. Den første rapport skal indsendes 8 dage efter undersøgelsens påbegyndelse og skal første gang angive navnet på fiskeriobservatøren om bord, jf. afsnit 3 ovenfor.
- 4.4. Efterhånden som undersøgelserne udføres og de pågældende data foreligger, indsendes data vederlagsfrit til GEUS og Energistyrelsen efter de regler, der er fastsat i bekendtgørelse nr. 56 af 4. januar 2002 om indsendelse af prøver og andre oplysninger om Danmarks undergrund.
- 4.5. Efter afslutningen af undersøgelsen skal følgende rapporteres til Energistyrelsen: Start- og slut dato for undersøgelsesperioden og det totale antal linjer/km² for 2D/3D seismik. Hvis undersøgelsesperioden foregår henover et årsskifte, skal det totale antal km/km² rapporteres for hvert år. Hvis indsamlingen strækker sig over en landegrænse, skal det totale antal km/km² rapporteres for hvert land. Ved indsamling af 3D seismik skal hjørnekoordinaterne for

undersøgelsen endvidere rapporteres. Linjer/område for undersøgelsen skal desuden rapporteres til Energistyrelsen i et arcGIS format med ED50 som geografisk reference system.

- 4.6. For andre typer af forundersøgelser end seismik skal lignende information om undersøgelserne som beskrevet i afsnit 4.5 også rapporteres.
- 4.7. Ved støjende undersøgelser som eksempelvis seismiske surveys som anvender luftkanoner, eksplosiver, boomer eller sparker som lydkilde, skal der laves en støjregistrering, som det fremgår af *Noise_Register_Template*. Registret skal udfyldes og returneres til Energistyrelsen efter indsamlingen er afsluttet. Energistyrelsen kan i tvivlstilfælde tage stilling til, om den konkrete undersøgelse skal omfattes af registrering.

5. Oplysning om salg og bytte af data

- 5.1. Rettighedshaveren skal efter anmodning meddele fuldstændige oplysninger om salg eller bytte af indsamlede data til Energistyrelsen.

6. Myndighedsrepræsentation

- 6.1. Repræsentanter for Energistyrelsen og GEUS skal have adgang til at være til stede ved alle undersøgelser. Alle udgifter i forbindelse med rejse og ophold for disse repræsentanter skal afholdes af rettighedshaveren.

7. Fortrolighed

- 7.1. For forundersøgelser, der gennemføres under en eneretstilladelse efter § 5 i lov om anvendelse af Danmarks undergrund, gælder de i eneretstilladelsen fastsatte bestemmelser om fortrolighed.
- 7.2. For forundersøgelsestilladelser, der meddeles efter undergrundslovens § 3 i forbindelse med en forundersøgelse, som efter Energistyrelsens vurdering udgør en nødvendig udvidelse af en forundersøgelse, der udføres i henhold til en eneretstilladelse efter § 5 i lov om anvendelse af Danmarks undergrund, gælder de i eneretstilladelsen fastsatte bestemmelser om fortrolighed.
- 7.3. For øvrige forundersøgelsestilladelser efter undergrundslovens § 3 gælder det, at de i medfør af afsnit 4.4 indsendte oplysninger kan videregives også til andre end offentlige myndigheder efter udløbet af fortrolighedsperioden, som regnes fra det tidspunkt, hvor oplysningerne er tilvejebragt og tilgængelige for rettighedshaveren. Fortrolighedsperioden er 5 år. Ved tilladelser, der meddeles til forundersøgelser, som udføres alene med henblik på videresalg af de tilvejebragte oplysninger, er fortrolighedsperioden dog 10 år.
- 7.4. For tilladelser meddelt efter §24 i undergrundsloven og kontinentalsokkelovens § 2, stk. 1, 1. pkt. forbeholder de danske myndigheder sig ret til at anvende de indsamlede data i forbindelse med offentliggørelsen af egne forskningsresultater, samt at videregive oplysninger i forbindelse med de i afsnit 7.5 punkt A til D beskrevne forhold.

- 7.5. Fortroligheden som beskrevet i afsnit 7.3 og 7.4 er ikke til hinder for, at oplysningerne m.v. videregives, når:
- A. ingen berettiget interesse hos rettighedshaveren tilsiger, at de hemmeligholdes.
 - B. rettighedshaverens interesse i tavshedspligtens opretholdelse findes at burde vige for hensynet til væsentlige offentlige interesser.
 - C. der meddeles oplysninger af generel karakter i forbindelse med afgivelse af offentlige udtalelser, årsberetninger eller lignende om efterforsknings- og indvindingsforhold samt miljømæssige forhold.
 - D. det sker som led i et samarbejde med andre landes myndigheder og under forudsætning af, at oplysningerne er undergivet tilsvarende tavshedspligt i det pågældende land.

8. Forskellen mellem *Standardvilkår for forundersøgelser til havs, maj 2018* og *JNCC guidelines for minimising the risk of injury to marine animals from geophysical surveys, August 2018*.

Nedenfor er nævnt de væsentligste forskelle mellem den danske "Standardvilkår for forundersøgelser til havs, maj 2018" (herefter benævnt DKSV) og den engelske "JNCC guidelines for minimising the risk of injury to marine animals from geophysical surveys", august 2018 (herefter benævnt JNCC).

Den danske vejledning og standard vilkår reflekter danske forhold og administrative praktisk på området.

Under hver underoverskrift listes vilkårenes forskelligheder:

1. Generelle vilkår

Ifølge DKSV må udstyr ikke efterlades på havbunden uden forudgående godkendelse heraf.

Derudover skal alle undersøgelser respektere de gældende sikkerhedszoner, der relatere sig til offshoreinstallationer, rørledninger og kabler.

JNCC indeholder ikke ovennævnte begrænsninger, men de følger af EU's habitatdirektiv, der definerer "Areas of importance" som særligt vigtige områder for beskyttede havpattedyr .

2. MMO/PAM operatører

JNCC kræver, at alle MMO og PAM operatører har gennemgået uddannelse og har et minimum af 20 ugers erfaring.

DKSV sætter ingen krav til MMO og PAM operatører.

2.3.1 Soft start

Opstartsproceduren er sammenlignelig for DKSV og JNCC. Forskellen består i, hvis der opdages havpattedyr på dansk territorium indenfor 500 meter under operationen, skal der ifølge DKSV anvendes mitigation gun, indtil pattedyret er udenfor en 200 meters zone. Herefter kan kilden sættes på fuld styrke. JNCC indeholder intet krav om at indsamlingen ophører, såfremt havpattedyr opdages, mens der indsamles seismik.

2.3.5 Linjeskift

DKSV: Varighed af linjeskift <20 min: kilden reduceres til *mitigation gun* under vending og MMO og PAM operatør er på vagt. Hvis der ikke observeres pattedyr indenfor en 500 m zone, kan kilden startes på fuldt niveau.

>20 min: Kilden slukkes helt. Overvågning og opstart foretages inden ny linje påbegyndes.

JNCC: Varighed < 40 min: Airgun affyring kan fortsætte, såfremt energien reduceres til 180 m3. Optagelsesintervallet (SPI) øges for at give en længere varighed mellem skud med en SPI, der ikke overstiger 5 minutter. Effekten øges og SPI'en sænkes i ensartede trin i løbet af de sidste 10 minutter af linjeskiftet, inden dataindsamling genoptages.

Varighed > 40 min: Affyring stoppes og fuld 20 min. soft start procedure initieres. Denne stoppes dog, hvis der observeres havpattedyr.

2.3.6 Ikke planlagte afbrydelser

DKSV: Afbrydelse af kilde i < 5 min: kilde kan startes på fuldt niveau.

Afbrydelse af kilde i 5–10 min: Observer om der er pattedyr indenfor 500 m zone. Hvis der intet pattedyr er, kan kilden startes på fuldt niveau. Hvis der er pattedyr indenfor 500 m zone, anvendes mitigation gun indtil efter 20 min efter pattedyr er udenfor 500 m zone, herefter påbegyndelse af ny 20 min opstart med mitigation gun.

Afbrydelse af kilde i > 10 min: Fuld opstart og overvågning. Hvis MMO/PAM operatør har været på vagt før og under afbrydelsen og kan bekræfte, at der ikke har været nogle pattedyr til stede under hele afbrydelsen, kan overvågningen udelades, men gradvis opstart skal stadig foretages.

JNCC: Afbrydelse af kilde < 10 min: intet krav om soft start, airguns kan genstartes og undersøgelsen kan genoptages på samme energiniveau som før afbrydelsen, såfremt ingen havpattedyr er blevet set i området. Såfremt der er tale om en planlagt afbrydelse af under 10 minutters varighed, skal MMO / PAM-operatørerne begynde at overvåge 20 minutter før den planlagte pause og fortsætte i pauseperioden.

Afbrydelse af kilde > 10 min: Observation om tilstedeværelse pattedyr samt soft start før opstart. Såfremt der er tale om en planlagt afbrydelse, anvendes samme procedure.

3. Andre aktiviteter

DKSV nævner fiskeri som en vigtig faktor i forhold til koordinering af andre aktiviteter.

Undersøgelser skal udføres således, at virksomhed, der udøves af andre rettighedshavere samt fiskeriaktiviteter og anden næringsvirksomhed, ikke urimeligt vanskeliggøres. Der skal blandt andet rettes henvendelse til Danmarks Fiskeriforening for nærmere drøftelse af tilrettelæggelsen af undersøgelserne, idet der i nogle tilfælde skal medbringes en fiskerisagkyndig person på undersøgelsesskibet. Derudover skal rettighedshaveren fremsende information om de planlagte undersøgelser til "Fiskeri Tidende".

4. Rapportering

Ifølge DKSV skal indlevering af data og prøver ske efter vilkårene i bekendtgørelse nr. 56 af 4. januar 2002 om indsendelse af prøver og andre oplysninger om Danmarks undergrund. Derudover

skal rettighedshaveren ugentligt indsende en rapport pr. e-mail med information om fremdrift og evt. problemer samt indsende oplysninger, hvis der observeres havpattedyr. Efter endt undersøgelse skal start og slut dato samt det totale antal linjer/km² for 2D/3D seismik eller lignende sendes til Energistyrelsen. Ved støjende undersøgelser skal der udføres en støjregistrering, som også sendes til Energistyrelsen. Regler om fortrolighed følger reglerne i undergrundsloven og/eller kontinentalsokkeloven, såfremt tilladelsen er givet efter disse.

JNCC ønsker en risikovurdering (indhold fremgår af rapporten) tilsendt før undersøgelsens igangsættelse, samt en MMO rapport indsendt efter endt undersøgelse. Derudover anbefales det at kontakte regulatoren i undersøgelsesperioden, såfremt spørgsmål og/eller problemer skulle opstå.